

Ärendenummer
TRV 2021/97225
Motpartens ärendenummer
I2021/01961

Dokumentdatum
2021-09-10

Konfidentialitetsnivå 3

Mottagare
i.registrator@regeringskansliet.se

Kopia till
Diariet

Remissyttrande gällande Riksrevisionens rapport Kostnadskontroll i infrastrukturinvesteringar (RiR 2021:22)

Riksrevisionen har granskat om Trafikverkets kostnadskalkyler utgör tillförlitliga beslutsunderlag för att möjliggöra en effektiv prioritering av infrastrukturprojekt. Granskningsrapporten innehåller slutsatser och rekommendationer till Regeringen och Trafikverket.

Trafikverket ser positivt på Riksrevisionens rapport och instämmer i att det finns skäl att fortsätta att utveckla och stärka kostnadskontrollen i investeringsverksamheten. Trafikverket har tidigare identifierat ett behov av att se över kostnadsstyrningen vilket ligger i linje med Riksrevisionens rekommendation att systematiskt arbeta för att kartlägga orsakerna till kostnadsökningar och hur dessa kan förebyggas. Ett systematiskt arbete har också påbörjats i syfte att förbättra kostnadsstyrningen. Bland annat så ingår det att förbättra kvalitén och underlagsdata till anläggningskostnadskalkyler och till kostnadsindikationer i tidiga skeden, samt att förbättra erfarenhetsåterföringen. Trafikverket har till exempel redan infört en förbättrad rutin för att samla alla anläggningskostnadskalkyler objektsvis från och med planläggning till och med slutkostnad, vilket innebär stora förbättringsmöjligheter vad gäller spårbarhet, analyser och att förbättra underlagsdata. Detta kommer också att vara en god grund för fortsatt utveckling av metoder och arbetsprocesser i syfte att förbättra kalkylarbetet.

I den Nationella Planen finns projekt som har kommit olika långt i planeringsprocessen. Det finns projekt där projekteringen inte har påbörjats till de som ligger i byggfasen. Kalkylrisken minskar allt eftersom förutsättningar utreds och läggs fast. Trafikverket noterar att det finns skäl att vara tydligare i kommande planrevidering om osäkerhetsintervall och var i planeringsprocessen som respektive projekt befinner sig. För att förtydliga orsaker till kostnadsförändringar behöver Trafikverket bli tydligare i att skilja på vad som är omfattningsförändringar respektive kostnadsavvikelse. Inte minst i de tidiga skedena där omfattningsförändringar är vanliga. Kostnaden på många av projekten som ligger i tidiga skeden i nuvarande plan har underskattats bl.a. beroende på att alla åtgärder som krävs för att få ut den fulla effekten av åtgärden eller för att anpassa infrastrukturen till samhällets förutsättningar, behov och krav inte fångats eller inte har kunnat fångas. Trafikverket avser att se över och förbättra systematiken för att tydligare hantera och dokumentera förändringar som uppkommer i tidiga skeden, samt för att förbättra kostnadsindikationerna på projekt i de tidigaste skedena.

Ärendenummer
TRV 2021/97225
Motpartens ärendenummer
I2021/01961

Dokumentdatum
2021-09-10

Vad gäller Riksrevisionens rekommendationer till Trafikverket som berör återkoppling och beslutsunderlag till regeringen t.ex. i samband med planrevideringar, bör detta utvecklas i nära samråd med Regeringskansliet i syfte att säkerställa att regeringen får det beslutsunderlag som de är i behov av. Som Riksrevisionen också utvecklar i sin rapport så finns det idag en process med årliga regeringsbeslut om byggstarter eller förberedelser till byggstarter. Trafikverket lämnar i samband med detta årligen ifrån sig ett beslutsunderlag vilket gör det möjligt för regeringen att utifrån den uppdaterade informationen om exempelvis fördyringar ändra i gällande planbeslut. Trafikverket har i samband med senaste planrevideringen 2017 lämnat en sammanställning till regeringen om alla kostnadsförändringar som skett i de projekt som inte var byggstartade, som ytterligare ett beslutsunderlag till regeringen inför beslut om den nya planen som gäller 2018-2029. Motsvarande underlag kommer att tas fram även vid denna planrevidering och Trafikverket kommer att se över hur den lämpligtvis kan publiceras i samband med att förslag till Nationell plan lämnas.

Kostnadsförändringar är en faktor som naturligt ska beaktas vid en eventuell omprövning av projekt. Det är dock en betydligt mer komplex situation som regeringen behöver hantera vid ett sådant beslut och det är viktigt att alla aspekter beaktas, vilket inte belysts på ett tydligt sätt i rapporten. När ett infrastrukturprojekt planeras och projekteras så innebär det stora förändringar i samhället, vilket innebär att annan kommunal- och regionalplanering sker med beaktande av de nya förutsättningar som den planerade infrastrukturen kommer att innebära. Att ompröva och prioritera bort infrastrukturprojekt kan ha stor påverkan även på planeringen som förutsatts inom andra samhällssektorer.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Erixon. Föredragande har varit avdelningschef Lennart Kalander och avdelningschef Gunilla Stoltz. I den slutliga handläggningen har överdirektör Bo Netz, ekonomidirektör Patrik Brännström, planeringsdirektör Stefan Engdahl, samt Johan Hansen och Amanda Ryde från central funktion Ekonomi deltagit. Samråd har skett med utsedda kontaktpersoner på Verksamhetsområdena Planering, Investering och Stora Projekt, samt Central funktion Ekonomi.

Med vänlig hälsning

Lena Erixon
Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2021/97225
Motpartens ärendenummer
I2021/01961

Dokumentdatum
2021-09-10

Kontaktperson:

Lennart Kalander

Avdelningschef Nationell Planering

lennart.kalander@trafikverket.se

Direkt: 010 – 123 75 38

Mobil: 070 – 629 83 83

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge

Besöksadress: Röda Vägen 1

Telefon: 0771-921 921

trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2021/97225, Motpartens ärendenummer I2021/01961, Dokumentdatum 2021-09-10, Dokumenttyp BREV, Konfidentialitetsnivå [Konfidentialitetsnivå]

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.